

Accountantsverslag 2025
Gemeente Gulpen-Wittem

9 juli 2026

Aan de gemeenteraad van
Gemeente Gulpen-Wittem
Willem Vliegenstraat 12
6271 DA Gulpen

Betreft: accountantsverslag 2025

Geachte leden van de gemeenteraad,

U hebt ons opdracht gegeven de jaarrekening 2025, welke onder verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders is opgesteld, te controleren. Onze belangrijkste bevindingen voortvloeiend uit de door ons uitgevoerde werkzaamheden vindt u in het accountantsverslag bij deze brief.

Onderdelen en reikwijdte accountantsverslag

Dit verslag vat onze belangrijkste bevindingen vanuit onze accountantscontrole samen. Daarnaast gaan wij nader in op een aantal formele aspecten die samenhangen met onze controlewerkzaamheden. Onze bevindingen vloeien voort uit onze werkzaamheden als onderbouwing van ons oordeel. Deze werkzaamheden zijn gericht op het uitbrengen van een controleverklaring als resultaat van de controle van de jaarrekening en zijn derhalve niet primair gericht op het onderkennen van alle aandachtspunten in de administratieve organisatie en interne beheersing, inclusief de procedures die zijn gericht op de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde informatiesystemen. Verder is onze controle niet specifiek gericht op het ontdekken van mogelijke onregelmatigheden, waaronder fraude. Hadden wij een specifiek onderzoek ingesteld, dan waren ons mogelijk aanvullende zaken ter kennis gekomen die wij zouden hebben gerapporteerd.

Wij streven ernaar om belangrijke tekortkomingen of aandachtspunten niet op zichzelf maar altijd met een passende oplossingsrichting aan u te rapporteren. Uiteraard zijn wij bereid om u verder te begeleiden in het realiseren van oplossingen rondom belangrijke aanbevelingen of aandachtspunten.

Tot slot

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn geweest. Mocht u op enig moment nog nadere vragen hebben over de inhoud van dit verslag, neem dan gerust contact met ons op.

Met vriendelijke groet,
RSM Netherlands Accountants N.V.

Digitaal ondertekend door:

Stefan Prevoo
9 juli 2026 16:14 +02:00

drs. S.J.M. Prevoo RA

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
ASSURANCE | TAX | CONSULTING

RSM Netherlands Accountants N.V. is een onafhankelijk lid van het RSM netwerk en handelt onder de naam RSM. RSM is de handelsnaam van elk bij het RSM netwerk aangesloten kantoor. Het RSM netwerk is een samenwerkingsverband van onafhankelijke accountants- en advieskantoren, die ieder voor eigen verantwoordelijkheid werken. Het RSM netwerk bestaat in geen enkel rechtsgebied als afzonderlijke rechtspersoon. RSM Netherlands Accountants N.V. is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder 34255759.

Inhoud

1. Samenvatting **4**

Controleverklaring
Goedkeurings- en rapporteringstoleranties
Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten
Evaluatie van ongecorrigeerde controleverschillen

2. Belangrijkste controlebevindingen **10**

Controlebevindingen
Wet normering topinkomens (WNT)
Werkzaamheden en bevindingen ten aanzien van geïdentificeerde significante risico's

3. Analyse van de jaarrekening **19**

Ontwikkeling van balansverhoudingen
Resultaat verslagperiode en financiële positie
Weerstandsvermogen

4. Overige elementen **23**

Frauderisicofactoren
Geautomatiseerde gegevensverwerking
Naleving van wet- en regelgeving
Onafhankelijkheid
Financiële rechtmatigheid

Bijlage: geplande en gerealiseerde urenbesteding **29**

1. Samenvatting

Controleverklaring

De strekking van de controleverklaring is goedkeurend.

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV).

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het Controleprotocol accountantscontrole Gulpen-Wittem 2025 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen.

Goedkeurings- en rapporteringstoleranties

De goedkeurings-tolerantie is gebaseerd op de werkelijke lasten. De rapporterings-tolerantie is overeenkomstig het controleprotocol.

Fouten en onzekerheden worden als materieel beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de financiële overzichten nemen. Onze werkzaamheden zijn erop gericht een redelijke mate van zekerheid te verschaffen dat fouten en onzekerheden die het door ons vastgestelde materialiteitsniveau te boven gaan of die kwalitatief materieel zijn, tijdens de accountantscontrole worden gesignaleerd. Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) stelt de gemeenteraad de goedkeuringstolerantie (materialiteit) en rapporteringstolerantie vast die de accountant bij de jaarrekeningcontrole dient te hanteren.

In 2025 is een wijziging doorgevoerd in het Bado, waarbij de voorgeschreven (maximale) goedkeuringstolerantie is aangepast. Concreet heeft dit tot gevolg dat fouten en onzekerheden vanuit de voorgeschreven toleranties niet meer separaat worden gewogen. Vanaf verantwoordingsjaar 2025 is sprake van één goedkeuringstolerantie voor fouten en onzekerheden gezamenlijk, waarbij deze is gemaximeerd op 2% van de totale lasten, exclusief de toevoegingen aan reserves.

De door ons gehanteerde goedkeuringstolerantie is gebaseerd op de werkelijke lasten exclusief de toevoegingen aan de reserves en is berekend op grond van de bepalingen in het Controleprotocol accountantscontrole Gulpen-Wittem 2025. De rapporteringstolerantie is eveneens in het controleprotocol voorgeschreven.

De door ons gehanteerde toleranties, naar beneden afgerond op duizendtallen, zijn als volgt:

	Goedkeuringstolerantie		Rapporteringstolerantie
Fouten en onzekerheden	2% van de totale lasten (excl. toevoegingen aan reserves)	€ 1.078.000	€ 50.000

Aanvullend wordt vermeld dat een geconstateerde afwijking die kwalitatief relevant is, terwijl deze de rapporteringstolerantie niet overstijgt, in voorkomende gevallen ook wordt gerapporteerd.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten - SiSa

Waar de accountant een getrouwheidsoordeel verstrekt over de jaarrekening als geheel, wordt verwacht dat de accountant ten aanzien van de verantwoorde specifieke uitkeringen een oordeel verstrekt over de rechtmatigheid. Omdat dit oordeel specifiek wordt verstrekt voor de verantwoording van de specifieke uitkeringen en dus geen oordeel vormt over de jaarrekening als geheel, is dit oordeel in een separate paragraaf van de controleverklaring opgenomen, genaamd “Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten”.

De verantwoording van de Single Information en Single Audit (SiSa) is wettelijk verplicht. Wij hebben op grond van artikel 5, vierde lid Bado voor de controle de volgende rapporteringstoleranties gehanteerd per specifieke uitkering:
€ 12.500 indien de lasten kleiner of gelijk zijn aan € 125.000;
10% indien de lasten groter is dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk zijn aan € 1.000.000;
€ 125.000 indien de lasten groter zijn dan € 1.000.000.

Zoals hierboven beschreven, zijn de rapporteringstoleranties voor de SiSa-verantwoordingsinformatie afwijkend van de rapporteringstolerantie voor de overige onderdelen van de jaarrekening. De achterliggende reden hiervan is om vakdepartementen en de Algemene Rekenkamer te voorzien van voldoende informatie teneinde de specifieke uitkering vast te stellen.

De baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen (SiSa) zijn rechtmatig tot stand gekomen.

Wij hebben in onze controle in overeenstemming met de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2025 specifieke werkzaamheden uitgevoerd om een oordeel te kunnen verstrekken over de SiSa-verantwoordingsinformatie. De door ons uitgevoerde werkzaamheden bestaan uit het beoordelen van de interne beheersing en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden.

In de SiSa verantwoording is een tweetal verschillende indicatoren opgenomen, te weten:
- indicatoren die van invloed zijn op de financiële vaststelling; en
- indicatoren zonder invloed op de financiële vaststelling.

Voor de indicatoren die van invloed zijn op de financiële vaststelling geldt dat er een relatie is tussen de jaarrekening en de SiSa-verantwoordingsinformatie. Deze indicatoren zijn door ons getoetst op de negen rechtmatigheidscriteria. Voor indicatoren zonder invloed op de financiële vaststelling hebben wij enkel de deugdelijke totstandkoming vastgesteld en derhalve niet de rechtmatigheid.

Op grond van het Bado rapporteren wij in dit verslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in het kader van SiSa zijn verantwoord. Wij doen dit door middel van navolgende tabel die als bijlage bij de SiSa-verantwoordingsinformatie moet worden meegezonden. Deze tabel moet ook worden meegezonden wanneer er geen fouten of onzekerheden zijn vastgesteld.

Bevindingen controle SiSa-verantwoordingsinformatie				
SiSa-regeling		**Fout of onzekerheid**	**Financiële omvang van fout of onzekerheid**	**Toelichting**
JenV A56	RIEC Limburg 2025	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
BZK C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
OCW D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
IenW23 E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaai	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
IenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
IenW E87B	Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (SiSa tussen medeoverheden)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
IenW E102B	Specifieke uitkering Beekdalen zijrivieren Maas Limburg (SiSa tussen medeoverheden)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
IenW E120	Regeling specifieke uitkering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet – Gemeentedeel 2025	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) – Gemeentedeel 2025	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) – Gemeentedeel 2025	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G10	Wet inburgering 2021 – Gemeentedeel 2025	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – Gemeentedeel 2025	N.v.t.	€ 0	N.v.t.

SZW G13	Onderwijsroute – deel gemeente 2025	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H35B	Specifieke uitkering SPUK IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H40B	Specifieke uitkering IZA transformatiemiddelen 2024 - 2027 (SiSa tussen medeoverheden)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VRO J6B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet ondersteuning woningbouw (derde tranche) (SiSa tussen medeoverheden)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VRO J17	Realisatiestimulans	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VRO J55	Aanpak energiearmoede	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VRO J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
AenM M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):			**Goedkeurend**	
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:			**Goedkeurend**	

Evaluatie van ongecorrigeerde controleverschillen

Er zijn drie ongecorrigeerde controleverschillen geconstateerd. Deze zijn niet van invloed op de strekking van de controle-verklaring.

Onderstaand zijn de fouten en onzekerheden die de rapporteringstolerantie overschrijden schematisch weergegeven. Zoals uit onderstaand overzicht blijkt, is sprake van drie ongecorrigeerde fouten. Deze ongecorrigeerde verschillen overschrijden individueel en gezamenlijk de goedkeuringstolerantie niet en zijn uit dien hoofde niet van invloed op de strekking van de controleverklaring.

Uit hoofde van volledigheid en zorgvuldigheid vermelden wij dat onze controle met een hoge mate, maar geen absolute mate, van zekerheid is uitgevoerd, waardoor het mogelijk is dat tijdens onze controle niet alle fouten ontdekt worden.

Overzicht fouten en onzekerheden	
Fouten	**€**
Voorziening landschapsfonds kwalificeert niet als voorziening	107.000
3 projecten in voorziening LEADER-programma zonder toekenning of (intentie)overeenkomst	65.000
Algemene uitkering hoger verantwoord dan volgens septembercirculaire	-67.000
Totaalbedrag fouten	**105.000**
Onzekerheden	**€**
	N.v.t.
Totaalbedrag onzekerheden	**N.v.t.**
Totaalbedrag ongecorrigeerde fouten en onzekerheden	**105.000**

2. Belangrijkste controlebevindingen

Nadere toelichting van ongecorrigeerde controleverschillen

Voorziening landschapsfonds kwalificeert niet als voorziening

De voorziening landschapsfonds vloeit niet voort uit een verplichting, waardoor de voorziening ter grootte van € 107.000 volledig dient vrij te vallen ten gunste van het resultaat.

Wij hebben geconstateerd dat de gemeente Gulpen-Wittem voor een bedrag ter grootte van € 107.000 een voorziening landschapsfonds heeft ingesteld. Het landschapsfonds is gevormd met als doel om middelen voortvloeiend uit de verkoop van een perceel op de Gulperberg te reserveren met als doel om natuur op de Gulperberg verder te ontwikkelen en oude landschapselementen te herstellen. Evenals voorgaand jaar hebben wij vastgesteld dat het landschapsfonds is ingesteld op basis van een collegebesluit. Waar deze voorziening naar aanleiding van onze constatering in de jaarrekening 2024 is gecorrigeerd, is deze in huidig jaar wederom door de gemeente ingesteld. Wij hebben desgevraagd van de gemeente begrepen dat er geen sprake is een overeenkomst met een derde partij, op basis waarvan de inventarisatie van de landschapselementen dient plaats te vinden. Noch is sprake van een wettelijke verplichting om deze middelen hiervoor aan te wenden. Wij concluderen derhalve evenals voorgaand jaar dat deze middelen niet als een verplichting kwalificeren. De voorziening dient derhalve in het geheel vrij te vallen ten gunste van het resultaat.

3 projecten in voorziening LEADER-programma zonder toekenning of (intentie)overeenkomst

Voor 3 van de 6 projecten in de voorziening LEADER-programma is geen sprake van een verplichting jegens een derde, met als gevolg dat de voorziening € 65.000 te hoog is verantwoord.

De gemeente heeft in de jaarrekening een voorziening LEADER-programma verantwoord voor een bedrag van in totaal € 138.000. Deze voorziening is opgebouwd uit een zestal projecten. Wij hebben vastgesteld dat voor 3 van de 6 projecten nog geen toekenning heeft plaatsgevonden, noch dat een (intentie)overeenkomst is gesloten. Navraag bij de gemeente bevestigt vorenstaande. Voorts is sprake van een verplichting uit hoofde van wet- en regelgeving tot het uitvoeren van deze projecten. Dit betekent dat voor deze drie projecten geen sprake is van een verplichting jegens een derde tot het plegen van een bijdrage in het betreffende project. Vertaald naar de jaarrekening betekent dit dat de voorziening € 65.000 te hoog is verantwoord. De voorziening LEADER-programma dient derhalve voor een bedrag ter grootte van € 65.000 vrij te vallen ten gunste van het resultaat.

Algemene uitkering hoger verantwoord dan volgens septembercirculaire

Ten opzichte van de septembercirculaire is de algemene uitkering € 67.000 te hoog verantwoord.

De gemeente dient de algemene uitkering te verantwoorden uitgaande van de circulaires. De gemeente Gulpen-Wittem hanteert voor de verantwoording van de algemene uitkering de laatste uitkeringsspecificatie met betrekking tot onderhavig uitkeringsjaar. De septembercirculaire vormt echter de voorgeschreven basis voor de verantwoording van de algemene uitkering. Wij hebben in dit kader vastgesteld dat de algemene uitkering verantwoord door de gemeente Gulpen-Wittem € 67.000 hoger is dan de algemene uitkering uitgaande van de septembercirculaire.

Op basis van de circulaires is de huidige systematiek als volgt. De indexering van het gemeente- en provinciefonds via het accres vindt plaats via de meicirculaire op basis van de Voorjaarsnota en via de septembercirculaire op basis van de Miljoenennota. Eventuele gevolgen van de ontwikkeling van de rijksuitgaven via de trap-op-trap-af systematiek die bekend worden na de septembercirculaire zoals bijvoorbeeld in de jaarlijkse Najaarsnota van het rijk, vinden nog geen doorvertaling in het accres. Omdat de decembercirculaire geen bijstellingsmoment is voor het accres zijn de gevolgen hiervan voor het accres nog onbekend. Het definitieve accres voor jaar t wordt volgens de gebruikelijke systematiek gemeld in de meicirculaire van jaar t+1 en verwerkt in het uitkeringsjaar van jaar t+1 (als afwikkelingsverschil). Ten behoeve van de jaarafsluiting van jaar t is het accres zoals gemeld in de septembercirculaire van jaar t de laatstgemelde stand. Wij wijzen erop dat conform de stellige uitspraak van de Commissie BBV voor de verwerking van het accres en de daaruit voortvloeiende componenten in de algemene uitkering dient te worden aangesloten bij de septembercirculaire.

Als gevolg van het hanteren van de laatste uitkeringsspecificatie is een afwijking ontstaan ten opzichte van de septembercirculaire. De omvang van deze afwijking bedraagt € 67.000 en overschrijdt de voor onze controle gehanteerde rapporteringstolerantie, waarmee wij dit controleverschil aan u rapporteren. Wij adviseren de gemeente om bij de opstelling van de jaarrekening strikt aan te sluiten bij de geldende BBV-richtlijnen en specifiek voor het accres de septembercirculaire als uitgangspunt te hanteren, teneinde dergelijke afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Overige bevindingen

Niet voldoen aan de van toepassing zijnde aanbestedingsregels

Er is sprake van 3 opdrachten waarvoor niet aan de aanbestedingsregels wordt voldaan, met een totale onrechtmatigheid ter grootte van € 495.000 tot gevolg.

Wij hebben ter controle van het voldoen aan de Europese, nationale en gemeentelijke aanbestedingsregels op basis van een zogeheten spendanalyse, waarbij wij zijn uitgegaan van de (meerjarige) gerealiseerde lasten per project per leverancier, diverse deelwaarnemingen uitgevoerd. Op basis van deze deelwaarnemingen constateren wij voor een totaalbedrag van € 495.000 aanbestedingsonrechtmatigheden, als gevolg van het feit dat de gemeente Gulpen-Wittem in drie gevallen niet voldoet aan de van toepassing zijnde aanbestedingsregels. Dit betreffen vanuit 2024 doorlopende opdrachten die reeds in 2024 als onrechtmatig aangemerkt zijn. Ter volledigheid vermelden wij dat, rekening houdende met de in het addendum bij de jaarrekening 2025 doorgevoerde correcties, de gemeente Gulpen-Wittem het saldo onrechtmatigheden inzake het voorwaardencriterium getrouw heeft toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording.

Ten aanzien van de aanbestedingen hebben wij de afgelopen jaren ook aandacht gevraagd voor de IT-applicaties die de gemeente gebruikt. Ook deze vallen onder de geldende aanbestedingsregels. Als reactie hierop heeft de gemeente aangetoond dat er een hardheidsclausule is getroffen vanwege de impact van een aanbesteding op de (bedrijfsvoering van de) organisatie. Uit deze hardheidsclausule blijkt echter dat de gemeente de applicatie voor onbepaalde tijd wil blijven gebruiken, waarbij meerjarig de Europese drempelwaarden worden overschreden. Wij merken dienaangaande op dat, mits goed gemotiveerd, opdrachten voor een langere periode dan 4 jaar mogen worden aanbesteed, maar dat aanbesteding voor onbepaalde tijd niet is toegestaan. Wij adviseren de gemeente derhalve in lijn met onze bevinding van voorgaande jaren een plan van aanpak op te stellen hoe men de komende jaren verwacht de aanbesteding van de IT-applicaties vorm te geven.

Toerekening van lasten aan taakvelden

Wij hebben vastgesteld dat € 793.000 aan lasten toegerekend zijn aan het onjuiste taakveld.

Uit de uitgevoerde controlewerkzaamheden blijkt dat de bijdragen aan de programmalijnen GGD, JGZ en Veilig Thuis van de Geneeskundige Gezondheidsdienst Zuid-Limburg ad € 981.000 volledig verantwoord zijn op taakveld 6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal. Op basis van de richtlijnen van het dataplatform Financiën Decentrale Overheden (Findo) dienen alleen de lasten inzake programmalijn Veilig Thuis ad € 188.000 verantwoord te worden op taakveld 6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal en dienen de programmalijnen JGZ en GGD verantwoord te worden op taakveld 7.1 Volksgezondheid. Feitelijk is hierdoor sprake van € 793.000 aan lasten die toegerekend zijn aan het onjuiste taakveld.

Wij hebben vorenstaande met de organisatie besproken en begrepen dat deze posten in de begroting op eenzelfde wijze zijn verwerkt. De gemeente gaat deze taakveldtoerekening vanaf 2026 aanpassen. Omdat begroting en realisatie op eenzelfde wijze zijn verwerkt, constateren wij in het kader van begrotingsrechtmatigheid geen afwijking. Wij wijzen er echter op dat een juiste toerekening van lasten aan de relevante taakvelden in het kader van vergelijkbaarheid van gemeenten van belang is en vragen hiervoor aandacht.

Pensioenvoorziening (oud-)wethouders

De pensioen-voorziening (oud-) wethouders volstaat met een omvang van € 983.000 ter dekking van het risico per 31 december 2025. Wel vragen wij aandacht voor de onderbouwing inclusief bijbehorende documentatie ten aanzien van de onderliggende afspraken.

Waar gemeenten onder de APPA (Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers) de verantwoordelijkheid voor de pensioenvoorziening van (oud-)wethouders in eigen beheer hebben, is als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen (Wtp) per 1 januari 2028 sprake van een overdracht van deze pensioenen aan het ABP. Deze wijziging heeft gevolgen voor de door de gemeente gevormde pensioenvoorziening. Vanwege deze wijziging heeft de Commissie BBV in december 2025 een uiting gedaan dat de pensioenvoorziening dient te worden geactualiseerd op grond van deze nieuwe uitgangspunten. Hierbij is aangesloten bij de relevante parameters die naar aanleiding van het tweede APPA-webinar via een technische bijlage zijn gedeeld. Ook dient bij de berekening van de overdrachtswaarde rekening te worden gehouden met de actuele dekkingsgraad van het ABP. Eind februari van dit jaar hebben wij de gemeente van deze informatie voorzien, inclusief een aantal aandachtspunten waar rekening mee dient te worden gehouden, waaronder eventuele kapitaalverzekeringen ondergebracht bij derde partijen.

Waar gemeenten de pensioenaanspraken bij een derde partij geheel of gedeeltelijk hebben herverzekerd, hoeft de gemeente voor het betreffende deel geen voorziening te vormen. Wij hebben in het verleden vastgesteld dat de gemeente een tweetal producten had afgesloten waarin de pensioenaanspraken voor een aantal (oud-)wethouders waren herverzekerd. In het kader van de wijziging naar de Wet toekomst pensioenen hebben wij uitvraag gedaan bij de gemeente of het deel dat extra dient te worden gereserveerd als gevolg van met name de dekkingsgraad van het ABP ook onder deze herverzekering valt. In juni hebben wij correspondentie tussen de gemeente en ASR ontvangen. Hierbij zijn wij gestuit op een brief vanuit ASR, waarbij deze partij per 1 januari 2022 de vorengenoemde producten beëindigt. Deze brief was niet eerder bij ons bekend. Uitgaande van het feit dat de afgelopen jaren de waarde van de reserve voor de betreffende oud-wethouders ondergebracht bij ASR een stabiel verloop vertoonde hadden wij anderszins ook geen signalen van wijzigingen in de afspraken tussen de gemeente en ASR.

De voor ons nieuwe informatie, in combinatie met het feit dat de kapitaalwaarde ondergebracht bij ASR circa € 499.000 bedraagt, heeft ertoe geleid dat wij het risico hiervan op de pensioenvoorziening dienen te overwegen. Wij hebben vastgesteld dat de gemeente de (inmiddels opgezegde) overeenkomst met ASR inzake de eerdergenoemde producten voorhanden heeft, maar geen beschikking heeft over de individuele polissen inzake de pensioenuitkeringen. Wij adviseren de gemeente deze documentatie alsnog te completeren.

Vanwege de druk op het proces en de benodigde snelheid in de opvolging van deze constatering, hebben wij met goedkeuring van de gemeente rechtstreeks contact gezocht met ASR, alsook met ProAmbt zijnde uitvoerder van de pensioenuitkeringen en opsteller van de actuariële berekeningen. Na een intensief proces hebben wij op 8 juli jongstleden uitsluitsel ontvangen dat de kapitaalwaarde die per 31 december 2025 nog is ondergebracht bij ASR de waarde betreft gekoppeld aan de ingegane pensioenuitkeringen van vier oud-wethouders en dat het destijds aanwezige kapitaal reeds voor de opzeggingsdatum van ASR door de gemeente is omgezet in een zogeheten Uitbetalingsplan.

Wij hebben de bevestiging ontvangen van ASR dat deze pensioenuitkeringen levenslang gegarandeerd zijn. Dit betekent dat een eventueel risico gepaard gaande met deze pensioenuitkeringen bij ASR berust en dar door de gemeente voor dit deel derhalve geen voorziening hoeft te worden gevormd. Hierdoor volstaat per 31 december 2025 de gevormde pensioenvoorziening (oud-)wethouders met een omvang van € 983.000.

In aanvulling op het hierboven genoemde vermelden wij dat de pensioenvoorziening de waardering per peildatum 31 december 2025 representeert en de overdracht naar het ABP per 1 januari 2028 plaatsvindt. Hierdoor kan de waarde van de pensioenvoorziening in de periode tot de overdrachtsdatum als gevolg van verschillende factoren – waaronder mutaties in het rentepercentage en mutaties in de dekkingsgraad – fluctueren. Indien er als gevolg van bijvoorbeeld een rentestijging sprake is van een toekomstige vrijval van de voorziening, kan de gemeente besluiten om deze vrijval in een bestemmingsreserve op te nemen om hiermee een eventuele toekomstige dotatie aan de voorziening te kunnen dekken vanuit deze reserve.

Voorziening wegenfonds volledig aangewend in 2028

Op basis van de huidige uitgangspunten wordt de voorziening onderhoud wegen in de komende jaren volledig aangewend.

De gemeente Gulpen-Wittem heeft een aantal voorzieningen ingesteld ter egalisatie van lasten van groot onderhoud. Eén van deze voorzieningen betreft de voorziening groot onderhoud wegen. Een dergelijke voorziening wordt ingesteld met als doel om de kosten van groot onderhoud te egaliseren. Immers, waar het gebruik verspreid over de verschillende jaren plaatsvindt, wordt groot onderhoud gekenmerkt door relatief omvangrijke uitgaven die niet gelijkmatig plaatsvinden. Hiermee worden het effect van het groot onderhoud op het resultaat gespreid over de periode van gebruik van de wegen.

Uitgaande van de geraamde dotaties aan de voorziening en het verwachte groot onderhoud de komende jaren, stellen wij vast dat de voorziening groot onderhoud wegen in 2028 volledig wordt aangewend. Dit heeft tot gevolg dat vanaf dat moment groot onderhoud aan wegen in één keer ten laste van het resultaat dient te worden gebracht. Omdat het groot onderhoud niet volgens een vast frequentiepatroon wordt uitgevoerd, leidt dit tot resultaatfluctuaties waarbij gezien de omvang van dergelijke kosten de impact op het resultaat in enig jaar omvangrijk kan zijn. Wij geven de gemeente uit dien hoofde in overweging om de dotatie aan de voorziening groot onderhoud te verhogen om zodoende het egaliseren van lasten inzake groot onderhoud aan wegen mogelijk te blijven maken.

Toelichting en presentatie in de jaarrekening

De gemeente Gulpen-Wittem heeft in het addendum bij de jaarrekening 2025 een aantal correcties doorgevoerd ten opzichte van de jaarrekening. In aanvulling op deze wijzigingen constateren wij een aantal tekortkomingen in de toelichtingen van de jaarrekening. Wij verzoeken de gemeenteraad hier kennis van te nemen en deze nader te beoordelen. Deze tekortkomingen wegen omwille van kwalitatieve en kwantitatieve redenen niet mee in ons oordeel.

Wij vragen aandacht voor het juist en volledig presenteren van de toelichtingen in de jaarrekening.

Jaarrekeningpost	Beschrijving van tekortkoming in toelichting
Grondexploitaties Toelichting op de balans	Er is een sluitend verloopoverzicht gepresenteerd van de mutaties boekjaar voor de grondexploitaties op totaalniveau. Waar momenteel wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid, dient feitelijk in de toelichting op de balans per individueel grondexploitatieproject een sluitend verloopoverzicht te worden gepresenteerd. Aanvullend dienen per grondexploitatie de verwachte nog te maken kosten, de verwachte nog te realiseren opbrengsten en het verwachte eindresultaat te worden gepresenteerd.
Overlopende activa Toelichting op de balans	In de toelichting op de balans ontbreekt per uitkering met een specifiek bestedingsdoel het verloop gedurende het jaar van de nog te ontvangen voorschotbedragen.
Overlopende passiva Toelichting op de balans	In de toelichting op de balans is een verloopoverzicht gepresenteerd voor de uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel voor zover het voorschotbedragen van overige Nederlandse overheidslichamen betreft. Een dergelijk verloopoverzicht dient tevens te worden gepresenteerd voor ontvangen voorschotbedragen van het Rijk.
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen Specificatie gewaarborgde geldleningen	Waar voor een specificatie van de gewaarborgde geldleningen wordt verwezen naar bijlage 3 bij de jaarrekening, dient deze specificatie volgens de voorschriften onderdeel te zijn van de toelichting op de balans.
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen Meerjarige financiële verplichtingen	Inzake ICT is een toelichting opgenomen over een overbruggingsovereenkomst voor de jaren 2024 en 2025. Deze overbruggingsovereenkomst vormt per 31 december 2025 geen meerjarige financiële verplichting meer.
Overzicht baten en lasten per taakveld	De baten en lasten per taakveld zijn in een bijlage bij de jaarrekening opgenomen. Hoewel deze op basis van hun nummers zijn te herleiden naar de taakveldnummers waar deze betrekking op hebben, dient de feitelijke taakveldnummering (bijv. 0.4 in plaats van 60040) gehanteerd te worden. Voorts merken wij op dat waar de mutaties in reserves momenteel separaat zijn gepresenteerd, deze ook aan een taakveldnummer moeten worden toegewezen.

Wet normering topinkomens (WNT)

Wij hebben geen tekortkomingen geconstateerd ten aanzien van de verantwoording in het kader van de WNT.

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij de in de jaarrekening opgenomen WNT-verantwoording gecontroleerd. Wij melden dat wij geen tekortkomingen of afwijkingen in de WNT-verantwoording hebben geconstateerd.

Wij wijzen u voorts op het feit dat de verplichting geldt om de WNT-verantwoording openbaar toegankelijk op internet te publiceren voor een periode van tenminste zeven jaar, als onderdeel van de jaarrekening of desgewenst als apart document. De gegevens moeten vrij toegankelijk zijn en eenvoudig te vinden zijn.

Werkzaamheden en bevindingen ten aanzien van geïdentificeerde significante risico's

Als onderdeel van de planning van de jaarrekeningcontrole hebben wij een risicoanalyse uitgevoerd, waarbij wij significante jaarrekeningrisico's hebben geïdentificeerd. Significante jaarrekeningrisico's betreffen door ons geïdentificeerde risico's waar tijdens de jaarrekeningcontrole bijzondere aandacht aan wordt geschonken. In onderstaande overzichten rapporteren wij over de werkzaamheden die wij ten aanzien van deze significante risico's hebben verricht, alsmede de hieruit voortvloeiende bevindingen.

Doorbreking van de interne beheersing door de leiding van de organisatie

Geïdentificeerde significant risico

Het management bevindt zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen. Dit betreft een vanuit de regelgeving verplicht gesteld frauderisico. Dit risico kan zich openbaren door middel van het beïnvloeden van de jaarverantwoording via memoriaalboekingen c.q. correctieboekingen, het onrechtmatig beïnvloeden van schattingsposten en door middel van het onttrekken van activa aan de organisatie. Wij onderkennen het significante risico hoofdzakelijk op het element dat via correctieboekingen de jaarverantwoording wordt beïnvloed, waarbij lasten worden verschoven tussen diverse programma's, dan wel kosten worden uitgesteld naar een volgende verslagperiode.

Werkzaamheden

Wij hebben inzicht verkregen in de gehanteerde dagboeken, alsmede de aard van de journaliseringen die op deze dagboeken plaatsvinden. Tevens hebben wij de in het verantwoordingsjaar doorgevoerde memoriaalboekingen onderzocht, waarbij wij specifiek aandacht hebben besteed aan correcties die tussen programma's hebben plaatsgevonden. Tevens hebben wij een controle uitgevoerd op in 2026 verantwoorde lasten om te controleren of deze daadwerkelijk geen betrekking hebben op verantwoordingsjaar 2025.

Wij hebben inzicht verkregen in de wijze waarop schattingsposten tot stand komen en daarbij gebruik wordt gemaakt van de deskundigheid van ter zake deskundige derden. Tevens hebben wij de (veronderstellingen onderliggend aan de) schattingsposten gecontroleerd aan de hand van onderliggende documentatie. In het bijzonder hebben wij aandacht geschonken aan de wijzigingen in de pensioenvoorziening voor (oud-)wethouders, mede vanwege de wijzigingen op grond van de verplichte overdracht per 1 januari 2028 aan het ABP als gevolg van de wijzigingen in het kader van de Wet toekomst pensioenen (Wtp).

Aanvullend hebben wij inzicht verkregen in de rechteninrichting in de betaalapplicatie. Ten aanzien van de uitgaande betalingen hebben wij controlewerkzaamheden uitgevoerd, waarbij wij onder andere door middel van een naam-IBAN toets hebben gecontroleerd of wijzigingen in bankrekeningnummers in overeenstemming zijn met het feitelijke bankrekeningnummer van de crediteur.

Bevindingen

Op basis van de hierboven beschreven uitgevoerde controlewerkzaamheden hebben wij geen openbaring van het risico op doorbreking van de interne beheersing door de leiding van de organisatie geconstateerd.

Aanbestedingsrechtmatigheid

Geïdentificeerde significant risico

Gemeenten doen zaken met een omvangrijk aantal leveranciers. Het risico bestaat dat de van toepassing zijnde aanbestedingsregels niet worden nageleefd om opdrachten onterecht aan bevriende partijen te kunnen gunnen, hetgeen tot onrechtmatige besteding van middelen leidt.

Werkzaamheden

Wij hebben inzicht verkregen in het proces dat de gemeente heeft ingericht om te waarborgen dat de organisatie aangaande haar bestedingen voldoet aan de van toepassing zijnde aanbestedingsregels. Voorts hebben wij zelfstandig een zogeheten spendanalyse uitgevoerd op de cumulatieve bestedingen over de afgelopen 4 jaar om te identificeren welke opdrachten de van toepassing zijnde drempelwaarde overschrijden. Door middel van deelwaarnemingen hebben wij diverse opdrachten geselecteerd waarvoor wij aansluiting hebben gezocht met de onderliggende documentatie om vast te stellen dat voor de opdrachten die de van toepassing zijnde drempelwaarde overschrijden de juiste procedure is gevolgd.

Bevindingen

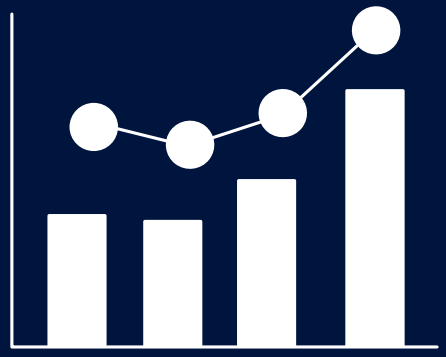
Op basis van de hierboven beschreven uitgevoerde controlewerkzaamheden hebben wij voor in totaal € 495.000 aan lasten geconstateerd die niet in overeenstemming met de van toepassing zijnde aanbestedingsregels tot stand zijn gekomen. Wij verwijzen naar de sectie “Overige bevindingen” voor een uitvoerigere beschrijving van deze onrechtmatigheden.

3. Analyse van de jaarrekening

Cijfermatige ontwikkeling van balansverhoudingen

Vaste activa	+
Vlottende activa	+
Eigen vermogen	+
Voorzieningen	+
Langlopende schulden	+
Kortlopende schulden	-

Resultaat boekjaar

+ € 2.747.000

Eigen vermogen incl. resultaat boekjaar

€ 12.199.000

Ontwikkeling van balansverhoudingen

Waar de staat van baten en lasten de financiële impact van de activiteiten in het boekjaar weergeeft, zowel begroot als gerealiseerd, geeft de ontwikkeling van balansverhoudingen inzicht in de vermogenspositie van de gemeente Gulpen-Wittem en de wijze waarop de activa van uw organisatie zijn gefinancierd. Wij behandelen in de navolgende alinea's de belangrijkste balansmutaties in 2025.

De immateriële vaste activa stijgen door een bijdrage van € 300.000 aan de renovatie/nieuwbouw van gemeenschapsvoorziening Durpshoes Nieswieler. Hiervoor is besloten een incidentele subsidie van € 900.000 te verlenen, waarvan € 300.000 in 2025 is toegekend.

De materiële vaste activa stijgen fors als gevolg van een aantal investeringen, onder andere inzake de aankoop van De Kindercirkel, diverse rioolreconstructies, diverse reconstructies van wegen, de herinrichting van de algemene begraafplaats en een upgrade van systemen ten aanzien van individuele behandeling van afvalwater (IBA).

Het saldo financiële vaste activa ligt in lijn met voorgaand jaar, waarbij reguliere aflossingen hebben plaatsgevonden en waarbij nieuwe startersleningen zijn verstrekt.

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar stijgen hoofdzakelijk als gevolg van de toename van het saldo vorderingen op openbare lichamen, doordat onder meer sprake is van hogere vorderingen op BsGW als gevolg van gestegen belastingopbrengsten. Voorts stijgt de vordering ten aanzien van het BTW-compensatiefonds, met name door de gerealiseerde investeringen in de materiële vaste activa in 2025 en een stijging van de gerealiseerde lasten.

De overlopende activa stijgen fors omdat per ultimo 2024 sprake was van een schuld aan de gemeente Maastricht met betrekking tot de afrekening Jeugdzorg en per ultimo 2025 sprake is van een vordering. Vorenstaande is hoofdzakelijk het gevolg van hogere voorschotbetalingen ten opzichte van 2024.

De stijging in het saldo voorzieningen is het gevolg van een sterke toename van de voorziening wethouderspensioenen, zoals in voorgaand hoofdstuk reeds toegelicht. Tevens hebben omvangrijke dotaties plaatsgevonden aan de voorzieningen onderhoud risicobomen, onderhoudsfonds accommodaties en herstel nutsvoorzieningen.

De langlopende schulden stijgen als gevolg van het aantrekken van twee nieuwe langlopende leningen van respectievelijk € 8.000.000 en € 5.000.000 gedurende 2025. Daarnaast is sprake van reguliere aflossingen op de reeds bestaande langlopende leningen. Zoals later in dit verslag toegelicht stijgt de financieringslast van de gemeente.

De netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar dalen als gevolg van een afname van de overige schulden, hetgeen ontstaat doordat vorig jaar sprake was van twee openstaande crediteuren met een omvangrijk saldo (Veiligheidsregio Zuid-Limburg inzake de bijdrage voor het eerste halfjaar 2025 ad € 773.000 en Den Ouden inzake lasten met betrekking tot watermaatregelen ad € 670.000). Hier staat een omvangrijker negatief banksaldo en een stijging in de aangetrokken kasgeldleningen tegenover. Deze laatste hangt zoals eerder vermeld samen met de stijgende financieringslast van de gemeente waarvoor wij aandacht vragen.

De overlopende passiva liggen in lijn met voorgaand jaar. De lichte daling is het gevolg van een lager nog te betalen bedrag inzake de BUIG-gelden voor Gebundeld I-deel vanuit SZMH.

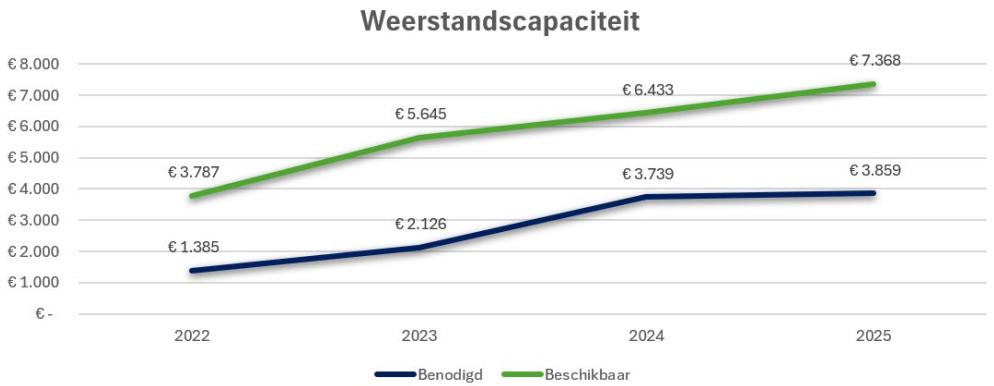
Resultaat boekjaar en financiële positie

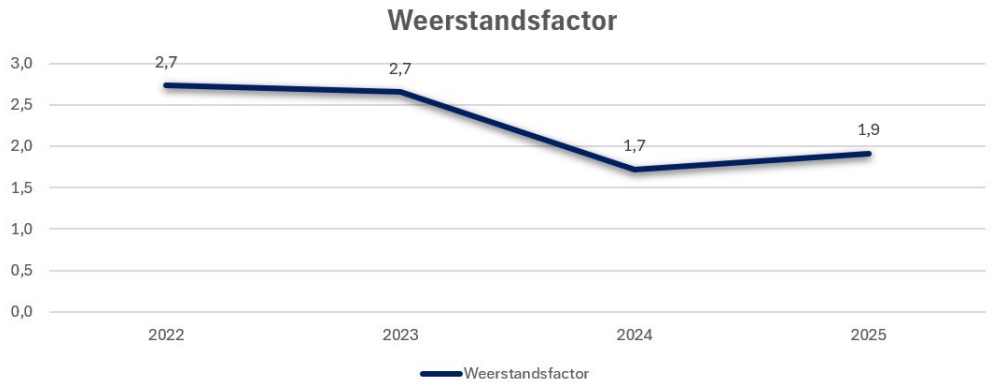
Omdat het resultaat in de jaarrekening tevens de mutaties in reserves bevat, vinden wij het in het kader van transparantie van de ontwikkeling van de financiële positie van de gemeente Gulpen-Wittem belangrijk om de mutatie in het vermogen te presenteren. Het jaarresultaat 2025 bedraagt € 2.747.000 positief. De toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves hebben per saldo tot een onttrekking aan de reserves ten gunste van het resultaat geleid ter grootte van € 2.504.000. Dit betekent dat het eigen vermogen van de gemeente Gulpen-Wittem in 2025 met een bedrag van € 244.000 is toegenomen tot € 12.199.000 per 31 december 2025.

Ontwikkeling financiële positie

	Algemene reserve	Bestemmingsreserves	Resultaat boekjaar	Totaal vermogen
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Saldo per 1 januari 2025	6.433	3.767	1.755	11.955
Resultaatbestemming 2024	1.205	550	-1.755	0
Toevoegingen aan reserves	0	338	0	338
Onttrekkingen aan reserves	-270	-2.572	0	-2.842
Resultaat 2025	0	0	2.747	2.747
Saldo per 31 december 2025	**7.368**	**2.084**	**2.747**	**12.199**

Weerstandsvermogen

De financiële positie van de gemeente Gulpen-Wittem wordt mede tot uitdrukking gebracht in het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen laat zien in hoeverre de gemeente Gulpen-Wittem in staat is financiële tegenvallers op te vangen en toont daarmee de financiële weerbaarheid van de organisatie. De relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit op basis van de ingeschatte risico's komt tot uitdrukking in de weerstandsfactor. Uitgaande van de beschikbare incidentele weerstandscapaciteit van de gemeente Gulpen-Wittem bedraagt de weerstandsfactor 1,9 (2024: 1,7). De stijging in de weerstandsfactor is het gevolg van de toename van de algemene reserve, hetgeen met name het gevolg is van de resultaatbestemming 2024.

Uitdrukkelijke aandacht voor de kwetsbare financiële positie en de beheersbaarheid van de schuldontwikkeling

Wij constateren uitdagingen voor de gemeente inzake haar kwetsbare financiële positie. De ontwikkelingen tonen een dalende solvabiliteit, een stijgende netto schuldquote en een belastingcapaciteit die aanmerkelijk hoger is dan 100%. Dit laatste kengetal betekent dat inwoners in de gemeente Gulpen-Wittem meer gemeentelijke belastingen betalen dan gemiddeld. De combinatie van de (ontwikkeling van) deze kengetallen duidt erop dat de gemeente sterk afhankelijk is van vreemd vermogen en dat de financieringsdruk toeneemt. Hierbij heeft de gemeente relatief weinig eigen vermogensbuffers om tegenvallers op te vangen en heeft zij beperkte ruimte om financiële problemen via belastingverhogingen op te lossen. Wij constateren derhalve dat de ontwikkelingen waar wij in voorgaande jaren aandacht voor hebben gevraagd zich ook in 2025 verder doorzetten en dat de financiële positie van de gemeente kwetsbaar is. Wij vragen uitdrukkelijke aandacht voor deze kwetsbare financiële positie en de beheersbaarheid van de schuldontwikkeling, vorenstaande mede in relatie tot een te realiseren sluitende meerjarenbegroting.

4. Overige elementen

Frauderisicofactoren

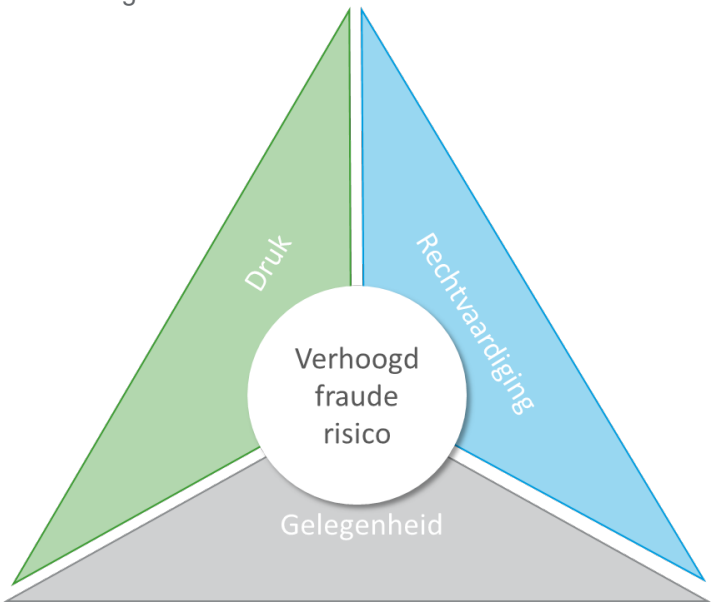
Uit hoofde van de jaarrekeningcontrole hebben wij geen indicaties van fraude en/of ongeregeldheden.

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij het management van de gemeente Gulpen-Wittem. Deze verantwoordelijkheid betreft ook het onderhouden van een zodanige interne beheersing om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder dat deze afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten. Onze controle is opgezet om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, maar richt zich niet specifiek op het ontdekken van fraude.

Van het management hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing zijn betrokken. Noch heeft het management materiële onregelmatigheden geconstateerd als gevolg van doen of nalaten door anderen binnen de organisatie.

Tevens hebben wij werkzaamheden uitgevoerd die gericht waren op het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door de leiding van de organisatie. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op:

- de memoriaalboekingen die in uw administratie zijn gemaakt, specifiek gericht op het verschuiven van baten en lasten tussen programma's c.q. taakvelden, dan wel het verschuiven van lasten naar een volgend boekjaar; hiervan hebben wij onderzocht of deze aanvaardbaar zijn;
- de schattingen; deze hebben wij getoetst op tendenties; en
- significante ongebruikelijke transacties; wij hebben onderzocht of er indicatie bestaat voor ongebruikelijke transacties.

Hoewel wij een professioneel kritische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, willen wij opmerken dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2025 zijn geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude gebleken.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Wij zijn op grond van artikel 2:393 lid 4 BW verplicht melding te maken van onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van uw geautomatiseerde gegevensverwerking. Bij het uitvoeren van de controle zijn in dit opzicht geen acute bevindingen naar voren gekomen die aan u moeten worden gemeld.

Naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben geen kennis van te rapporteren omstandigheden in verband met niet-naleving van wet- en regelgeving.

Onafhankelijkheid

Er is geen bedreiging geconstateerd ten aanzien van de onafhankelijkheid van RSM jegens de gemeente Gulpen-Wittem.

Objectiviteit is naast vakbekwaamheid en zorgvuldigheid één van de pijlers van onze beroepsuitoefening. Onder meer door onze onafhankelijke positie geven wij invulling aan het fundamentele beginsel objectiviteit. Nederlands recht, waaronder de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereist daarom dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Binnen RSM Netherlands Accountants N.V. (hierna: RSM) kennen wij aantal waarborgen dat specifiek is opgezet om onze onafhankelijkheid te borgen. Periodiek wordt door ons de naleving van interne en externe onafhankelijkheidsvoorschriften en de daarbij behorende waarborgen beoordeeld. Daarnaast moeten onze professionals jaarlijks, alsmede per individuele opdracht, hun onafhankelijkheid schriftelijk bevestigen.

RSM is onafhankelijk van de gemeente Gulpen-Wittem en, voor zover bij ons bekend, heeft er zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid. Ons zijn geen relaties bekend tussen RSM en haar zuster- en/of dochterondernemingen en de member firms van RSM International en de gemeente Gulpen-Wittem, die naar ons professioneel oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Wij hebben, voor zover van toepassing, de aard van de door ons uitgevoerde non-assurance dienstverlening geëvalueerd en geconcludeerd dat er geen sprake is van werkzaamheden die niet zijn toegestaan op basis van de van toepassing zijnde onafhankelijkheidsregels.

Financiële rechtmatigheid

Het begrip financiële rechtmatigheid is concreet gemaakt met behulp van negen criteria. In de jaarrekening legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af over alle negen criteria van rechtmatigheid. De eerste zes criteria, die betrekking hebben op getrouwheid en óók onderdeel zijn van rechtmatigheid, komen tot uitdrukking in de balans en het overzicht van baten en lasten. De drie specifieke rechtmatigheidscriteria, te weten het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium komen tot uitdrukking in de rechtmatigheidsverantwoording.

Van de 9 van toepassing zijnde rechtmatigheids-criteria, komen 3 rechtmatigheids-criteria tot uitdrukking in de rechtmatigheids-verantwoording.

Criterium	Afgedekt door
Calculatiecriterium	Balans en overzicht van baten en lasten
Valuteringscriterium	
Adresseringscriterium	
Volledigheidscriterium	
Aanvaardbaarheidscriterium	
Leveringscriterium	
Begrotingscriterium	Rechtmatigheidsverantwoording
Voorwaardencriterium	
Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium	

Normenkader

In samenhang met het controleprotocol stelt de gemeenteraad jaarlijks het normenkader vast, welke de externe en interne regelgeving bevat op basis waarvan de financiële rechtmatigheid wordt bepaald van de acties gedurende het boekjaar.

De gemeenteraad heeft het normenkader als onderdeel van het Controleprotocol accountantscontrole Gulpen-Wittem 2025 vastgesteld. Het normenkader is niet door een onafhankelijke derde getoetst op volledigheid. De volledigheid van het normenkader is de verantwoordelijkheid van de gemeente.

Verantwoordings- en rapportagegrens

Op basis van de 212-verordening en het controleprotocol heeft de gemeenteraad de verantwoordings- en rapportagegrens bepaald. De verantwoordingsgrens wordt voor de rechtmatigheidsverantwoording als grenswaarde gehanteerd om een conclusie te trekken of de verantwoorde baten en lasten in de jaarrekening, alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. De rapporteringsgrens bepaalt boven welk bedrag het college van burgemeester en wethouders in de paragraaf bedrijfsvoering afwijkingen dient te rapporteren aan de gemeenteraad.

De voor de rechtmatigheidsverantwoording gehanteerde verantwoordingsgrens is vastgesteld op 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves, zijnde € 1.078.000. De rapportagegrens is vastgesteld op € 50.000.

Begrotingsrechtmatigheid

De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn vastgelegd in de gemeentewet en moeten door de gemeenteraad zelf nader worden ingevuld. Deze nadere invulling heeft plaatsgevonden middels de zogenaamde 212-verordening. Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat baten en lasten, alsmede balansmutaties binnen de door de gemeenteraad gestelde begrotingskaders blijven en dat significante wijzigingen tijdig aan de gemeenteraad worden gemeld. Hierdoor kan tijdig een besluit worden genomen door de gemeenteraad en wordt voorkomen dat het risico wordt gelopen op inbreuk op het budgetrecht van de gemeenteraad.

Wij hebben vastgesteld dat begrotingsoverschrijdingen op de lasten groter dan de rapporteringstolerantie bestaan voor de volgende programma's:

- 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.

Daarnaast is sprake van kredietoverschrijdingen groter dan de rapporteringstolerantie voor een totaalbedrag van € 59.000.

Tenslotte is sprake van begrotingsonderschrijdingen op de baten groter dan de rapporteringstolerantie voor de volgende programma's:

- 3. Economie;
- 4. Onderwijs;
- 6. Sociaal Domein; en
- 7. Volksgezondheid en milieu.

Voorwaardencriterium

De toetsing op de naleving van de wet- en regelgeving is primair een verantwoordelijkheid van de gemeente. De van toepassing zijnde wet- en regelgeving is inzichtelijk gemaakt in het normenkader behorend bij het controleprotocol.

Wij hebben controlewerkzaamheden uitgevoerd ten aanzien van de beheersorganisatie en hebben tevens gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij hebben vastgesteld dat er sprake is van aanbestedingsonrechtmatigheden voor een bedrag van in totaal € 495.000.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. De gemeente heeft de toets op het misbruik en oneigenlijk gebruik opgenomen in haar interne controlewerkzaamheden ten aanzien van de verschillende processen.

Er zijn vanuit het aspect misbruik en oneigenlijk gebruik geen bevindingen geconstateerd die invloed hebben op de financiële rechtmatigheid van de baten en lasten en de balansmutaties. Wij hebben desgevraagd geen signalen vanuit de organisatie ontvangen die wijzen op misbruik en oneigenlijk gebruik.

Bijlage: geplande en gerealiseerde urenbesteding

Voorafgaand aan de start van de controleopdracht maken wij op basis van de reikwijdte en diepgang van de controle-opdracht, in combinatie met onze kennis van de markt waarin uw organisatie opereert, alsmede kennis van de huishouding van uw organisatie, een inschatting van de urenbesteding. In onderstaand overzicht geven wij de geplande en de (verwachte) gerealiseerde urenbesteding weer.

Overzicht geplande en gerealiseerde urenbesteding			
Functieniveau	**Geplande uren**	**Gerealiseerde uren ***	**Verschil**
Externe accountant	32	55	23
Supervisor/manager	57	222	165
Assistent accountants	285	243	-42
Kwaliteitsreview	0	16	16
Totaal	**374**	**536**	**162**

** De gerealiseerde uren omvatten de stand per heden, inclusief de verwachte uren ten aanzien van dossierafwikkeling.*

RSM Netherlands Accountants N.V.
Bekkerweg 10
Postbus 6005
6401 SB Heerlen
T 045 405 5555
rsmnl.com

RSM Netherlands Accountants N.V. is een onafhankelijk lid van het RSM netwerk en handelt onder de naam RSM. RSM is de handelsnaam van elk bij het RSM netwerk aangesloten kantoor. Het RSM netwerk is een samenwerkingsverband van onafhankelijke accountants- en advieskantoren, die ieder voor eigen verantwoordelijkheid werken. Het RSM netwerk bestaat in geen enkel rechtsgebied als afzonderlijke rechtspersoon. RSM Netherlands Accountants N.V. is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder 34255759.

© RSM International Association, 2025